

Demokratiseringen i Mali och Indonesien

Abstract

Denna uppsats tar upp demokratiseringsprocessen i de båda länderna Mali och Indonesien. Detta för att finna vad eller vilka som har och är viktiga för den lyckade demokratiseringen i två länder där inget talade för att de skulle lyckas. Uppsatsen har en utgångspunkt hos de muslimska ledarna och organisationerna samt politiska ledare, men går också noga igenom andra aktörer och särdrag som kan ha haft inflytande i staterna. Målet med texten är att på ett tydligt sätt måla upp hur och varför Mali och Indonesien lyckades och är därför inte en fördjupning i olika teorier om demokratiseringsprocessen. Genom texten ska man kunna se en bred bild av aktörer som på olika sätt och i olika tidpunkter har påverkat utgången av demokratiseringsprocessen.

Nyckelord: Mali, Indonesien, demokrati, islam,

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
1.1 Syfte och frågeställning.....	1
1.2 Teori och diskurs.....	2
1.3 Metod och material.....	3
2. Vägen till demokrati.....	5
2.1 Mali.....	5
2.1.1 Demokratiprocessen och historia	5
2.1.2 Möjliga förklaringar till Mali´s lyckade demokratisering.....	8
2.2 Indonesien.....	11
2.2.1 Demokratiprocessen och historia	11
3.2.2 Möjliga förklaringar till Indonesien lyckade demokratisering.....	14
3 Analys.....	18
4 Avslutning.....	20
5 Referenser.....	21

1 Inledning

När man pratar om islam och demokratis utveckling så brukar det oftast ses som en dyster historia, ofta med all rätt. Om man ser till de stater som idag räknas som demokratiska så är det få muslimska och många av de stater i världen som får mest uppmärksamhet för inskränkningar på grundläggande demokratiska värderingar och rättigheter så som fullskalig rösträtt och yttrandefrihet är muslimska.

Men bilden är inte jämnsvar. Om man ser utanför arabvärlden så finner man positiva exempel på stater som har en till majoriteten muslimskt troende befolkning och som anses vara fullskaliga demokratier enligt erkända index så som Freedom House. Det är Mail och Indonesien, två stater i varsin del av världen som har lyckats med att skapa en konsoliderad demokrati.

I denna uppsats ska jag undersöka dessa två stater närmare för att se vad det är som har gjort att just Mali och Indonesien har lyckats där så många andra inte misslyckats, samt vad som är skillnaden med dessa stater. Detta är också en undersökning som väl faller in i tiden då många muslimska stater just nu genomgår revolutioner med ett övergripande mål att införa mer demokrati.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppstats är alltså att undersöka de avgörande dragen i Indonesien och Mali som har gjort dessa två stater till fungerande demokratier. Detta kommer grundläggande att göras genom att se till de politiska och religiösa ledarnas inverkan, både negativt och positivt, på den utveckling som skett. Jag ska också försöka lokalisera andra särdrag som kan finnas i dessa två stater som har gjort demokratiseringen möjlig. Detta för att i slutänden kunna se vilken påverkan islam har haft på den utveckling som skett eller om det har funnits andra faktorer som har spelat en större roll i demokratiseringen. Frågan blir alltså:

- Varför har det i Indonesien och Mali etablerats en konsoliderad och fungerande demokrati då andra muslimska stater misslyckats?

Frågeställningen är empirisk och åsyftar att ge svar på hur det förhåller sig. Syftet är också att kunna finna just det som kan anses avgörande för skapandet av

en fungerande demokrati som sedan ska vara möjliga att använda när man diskuterar utvecklingen av demokrati runt om i den muslimska världen.

Vidare är valet av Indonesien och Mali som undersökningsobjekt självklar då dessa två stater är de enda som kan som kan anses vara fullvärdiga demokratier enligt till exempel Freedom House. Dock betyder detta inte att det är två objekt som faller till korta. Indonesien är världens till befolkningen största muslimska stat vilket gör det mycket intressant. Mali i sin tur är ett betydligt mindre stat men också en bra motpol på detta sätt. Staterna ligger också i olika världsdelar då Indonesien ligger i Sydostasien medan Mali ligger i norra Afrika. Det för med sig två stater som skiljer sig kulturellt om man bortser ifrån islam. Det för med sig att de särdrag som har gjort en demokratisk utveckling möjlig borde vara lätta att utkristallisera. Detta gör att man kan utesluta att resultaten bara är användbara på en liten del av världen.

1.2 Teori och diskurs

Detta är så klart ett komplext problem och om det fanns ett svar på frågan så skulle det troligtvis inte vara intressant att skriva om, det kanske till och med hade varit så att problemet inte hade funnits. Men det är också det komplexa som gör det intressant. Därför kommer jag i uppsatsen inte att försöka få fram och förklara en nyckel till problemet som med säkerhet skulle kunna användas på vilken stat som helst. Istället vill jag se denna uppsats som en del av den diskurs som finns inom problematiken med demokratiska utvecklingen i den muslimska världen.

Den tes som jag går in med i denna uppsats är att de muslimska ledarna och organisationerna är viktiga för demokratiseringen i de två länderna. Men dock så är min tes att det finns fler aktörer så som militären och internationella aktörer som påverkar och är viktiga när staterna ska demokratiseras. Jag kommer undersöka båda lika mycket för att finna om denna tes är rätt.

Jag kommer som utgångspunkt att inrikta mig på att ge en övergripande bild. Alltså så kommer jag inte att gå in på varje aktör på djupet, utan istället försöka ge en sammanställning av alla de olika aktörerna som påverkat utgången.

Den definition av ordet demokrati jag använder mig utav är Robert Dahl's demokratibegrepp som bland annat tas upp i boken *On Democracy*. I hans definition så ryms det ett antal minikrav för att en stat ska klassas som demokrati. Dessa är: lika deltagande, lika rösträtt, lika möjligheter till förståelse, folklig förankring i de politiska besluten samt garantier för att alla vuxna ska ha möjlighet att delta på önskat vis (Dahl 2000, s.38-39).

I övrigt så kommer jag inte själv att fördjupa mig i olika teorier. Däremot så kommer jag genom mitt material att komma i kontakt med olika demokratiteorier. I dessa fall så kommer jag relatera till dem men inte fördjupa mig i dem.

Själva uppsatsen är upplagd på följande sätt: Jag kommer börja med att gå igenom ett land i taget genom att först undersöka deras historia och sedan anledningarna till en lyckad demokratisering. Efter detta så kommer jag sammanfatta de jag funnit och peka på olika likheter mellan länderna. Till sist så kommer jag göra en kort avslutning med egna tankar. Detta upplägg har jag valt för att jag tror det blir lättast för läsaren att följa med och få en full förståelse för texten och det jag vill påvisa med den.

1.3 Metod och material

Uppsatsen blir alltså som tidigare sagt en fallstudie med komparativa mål. Men det kommer också bli en teoribyggnad studie då jag i slutet av uppsatsen kommer att utvärdera det jag tidigare skrivit och försöka utforma en egen kort teori om vad som är de viktigaste delarna för muslimska länder när de ska skapa en konsoliderad demokrati.

All den information jag använder mig av och där med de slutsatser jag kommer fram till grundar sig på vad andra har skrivit. Jag är alltså helt i händerna på materialet. Detta då det inte finns möjlighet för mig att besöka dessa stater och eller på annat sätt göra en närmare studie. De artiklar och böcker som används i denna uppsats ser jag dock ingen anledning till att ifrågasätta för deras objektivitet. Jag har i och för sig ingen djupgående kunskap och kännedom om dessa författare och om det kan ha funnits problem med deras objektivitet när de skrev texterna jag kommer använda, men jag har inte funnit något som tyder på detta. Jag kommer i första hand att använda artiklar och böcker av mer historiskt kronologisk karaktär men också av författare som med egna teorier och infallsvinklar förklarar den politiska utvecklingen i Mali och Indonesien. Jag kommer även att använda mig utav rapporter från Freedom House.

Jag ska här också göra en kort genomgång av de olika texterna som kommer utgöra huvuddelen i texten. Det kommer ske i samma ordning som de kommer i texten.

CIA World Factbook är en publikation av den amerikanska underrättelsetjänsten och har sedan 1981 kommit ut en gång per år med grundläggande fakta om världens länder. Den är öppen och tillgänglig för alla på internet.

Zeric Kay Smith är forskare vid Management Systems International i Washington som också sedan tidigare har skrivit mycket om Mali har i sin text

Mali's Decade to Democracy skrivit om Malis första årtionde som demokrati där han tar upp historiskt viktiga delar och förklaringar för Malis lyckade demokratisering.

Sophia Moestrup som när hon skrev texten *The role of actors and institutions: The difficulties of democratic survival in Mali and Niger* var doktorand i statsvetenskap vid George Washington University. I texten jämför hon Mali och Niger för att finna nyckelfaktorer för att en ung demokrati ska lyckas.

Freedom House är en organisation som sedan 1941 undersöker graden av demokrati i världen. Deras mest kända och använda skrift är deras årliga publikation om politiska och civila rättigheter i världen där de går igenom 193 länder och hur de klarar av olika krav för att anses vara "free", "partly free" eller "not free". Det är denna publikation jag använder.

Mirjam Künkler från Princeton University och Julia Lieninger från Deutsches Institut für Entwicklungspolitik har skrivit artikeln *The Multi-faceted role of religious actors in democratization processes: emperical evidence from five young democracies*. I denna text så undersöker de hur religiösa aktörer i fem olika unga demokratier agerar i de olika faserna i demokratiprocessen.

Douglas Webber är professor i statsvetenskap vid INSEAD har skrivit *A Consolidated Patrimonial Democracy? Democratization in Post-Suharto Indonesia*. I den så undersöker han hur det kommer sig att Indonesien trots att inget pekade på att de skulle bli en demokrati ändå blev det.

Greg Barton från Monash University i Australien har skrivit *Indonesia: Legitimacy, Secular Democracy, and Islam*. Även han har skrivit om Indonesien och det osannolika i att landet utvecklades till en demokrati och de viktiga delarna i landets demokratisering. Han inriktar sig dock lite tydligare på det faktum att Indonesien är världens största muslimska stat.

Dewi Fortuna Anwar från Indonesian Institute of Sciences har skrivit *Foreign Policy, Islam and Democracy in Indonesia*. Han har skrivit en text som i första hand handlar om Indonesiens plats på den internationella politiska scenen som världens största muslimska land samtidigt som de är en demokrati.

2. Vägen till demokrati

Jag börjar med att gå igenom Malis och Indonesiens politiska historia och därigenom leta efter viktiga drag i den demokratiska processen och bevarandet av demokratin när den väl var på sin plats. Jag kommer för båda staterna först inrikta mig på att ge en rak och enkel historieförklaring på hur de olika skeendena i demokratiprocessen gick till. Detta för att sedan vända mig mer till de olika teorierna och texterna som har skrivits om frågan varför just dessa två stater blev lyckade exempel på demokratisering i den muslimska världen.

2.1 Mali

2.1.1 Demokratiprocessen och historia

Mali som är ett kustlöst land i nordvästra Afrika har idag en population på ungefär 14 miljoner invånare och huvudstaden Bamako är placerad i de södra delarna av landet. Befolkningen är till stor del muslimskt troende med omkring 90 procent av befolkningen tillhörande islam. Övriga befolkningen tillhör till största del olika inhemska religioner. (www.cia.gov:2011 Mali)

Mali såg i statens tidiga år inte ut att ha speciellt stora möjligheter till att bli den demokrati det är idag. När Mali 1960 blev självständigt från Frankrike så tog en socialistiskt inriktad regering över, de styrde landet i åtta år. Efter detta så tog löjtnant Moussa Traoré över efter en militärkupp. Traoré som i början av sitt styre var relativt populär i landet blev snabbt impopulär då hans regim visade sig var mycket korrupt. Traoré skulle dock behålla sin makt över Mali längre än sina föregångare.

Trots att inget i flera decennier talade för att en demokratisk utveckling skulle ske så påbörjades den tidigt 1991 då bland andra studentorganisationer, fackförbund, media och mänskliga rättighets-organisationer började samarbeta för att få till en förändring i landet. Där avskaffandet av Mali's enpartisystem, där partiet Mali's People's Democratic Union (UDPM) var det styrande partiet, var den viktigaste ideologiska samlingspunkten mellan de olika grupperna men det fanns det även andra samlingspunkter. En sådan var att staten också skulle

respektera grundläggande mänskliga rättigheter. UDPM's reaktion på de nya viljorna inom landet var våldsamt och eskalerade till den punkt då militären den 22 mars 1991 sköt ner hundratals fredliga demonstranter. Detta kan ses som början på ett snabbt slut för Traoré och hans UDPM då revolutionen nu hade satts i rullning i en fart som inte gick att stoppa. Efter några dagar av upplopp så togs Traoré till fånga av en reformpositiv fraktion inom militären. För att ena landet och för att även i fortsättningen arbeta för demokrati i landet så skapades Transitional Committee for the Salvation of the People (CTSP). Detta var en samling av reformister i de olika grupper som tidigare hade kämpat emot UDPM men där också de reformpositiva militärerna deltog. Detta samlingsparti lyckades mycket bra och guidade Mali genom en nationell konferens, folkomröstning om en ny konstitution och det första valet i det nya flerpartisystemet (Smith 2010,s.73).

Men Malis första tid som flerpartistat och arbetet för att behålla demokratin var inte enkelt. För det första så tog de nya ledarna över en stat med gigantiska ekonomiska problem och en utveckling som pekade nedåt. Mali låg 1993 på en 171:a plats av 174 nationer i Human Development Index och med en GNP på 270 dollar per capita. (Moestrup 2007, s.175)

I det första valet som hölls 1992 så vann Alpha Oumar Konaré med sitt parti Alliance of Democracy in Mali (Adema). Men även om partiet hade en ohotad kontroll över makten till en början så kom partiet att skakas av avhopp. 1994 så avgick nämligen sex stycken medlemmar av Konarés regering för att skapa ett eget parti. Detta följdes av hård kritik mot Konaré för att han inte tog tag i landets problem med korruption tillräckligt fort och rejält (Smith 2010, s.74). Över hela Mali så hölls också många demonstrationer i protest emot satt studentorganisationernas betydande roll i revolutionen inte hade kompensrats tillräckligt.

1997 års val kantades också av problem då en koalition av oppositionspartier med partiet Patriotic Movement of Renewal (MPR) där partiet var ledande påstod sig ha blivit bedragna vid omröstningarna. De fick medhåll av Malis högsta domstol som på grund av detta strök valresultaten och beordrade omval. Koalitionen bojkottade sedan omvalet, något som gav Adema en stor seger och Konaré en andra mandatperiod (Smith 2010, s.75). En ytterligare motgång kom år 2000 när premiärministern Ibrahim Boubacar Keita drogs in i en stor mutskandal som i förlängningen kostade honom hans position och också den politiska karriär som många hade bedömt som mycket lovande (Smith 2010, s.77).

Men det första decenniet med demokrati var inte bara fyllt av problem för Mali. Bland annat så ökad den ekonomiska tillväxten från att under Traorés styre ligga på minus 1,5 procent per år till att i snitt ligga runt plus 5 procent. Denna tillväxt är till stor del ett resultat av den ökade transparensen i det politiska systemet (Smith 2010,s.75). Demokratin fick också ett starkt fäste i landet under den här tiden. 1996 och 2001 så gjordes omfattande enkätundersökningar som i

båda fallen visade på att omkring 70 procent av befolkningen inte ville ha tillbaka ett enpartisystem eller militärt styre, detta även om de demokratiska institutionerna i landet skulle sluta fungera (Smith 2010,s.78).

2002 så hölls nästa val, denna gång med en ny vinnare, den fristående kandidaten Amadou Toumani Traore, generalen som hade lett landet i övergångsstadiet efter revolutionen. Han deltog även i det första valet efter revolutionen men blev då besegrad.

Hans styre skulle också visa sig fortsätta efter nästa val 2007. I detta val så vann han en stor seger i den andra valomgången med hela 71 procent av rösterna och koalitionen han representerade det året, Alliance for Democracy and Progress (ADP), tog 113 av 147 platser i parlamentet. I denna koalitionen var Adema det största partiet med 51 platser.

Men det fanns onekligen problem under dessa år för Mali också. Bland annat så eskalerade de spänningar som fanns mellan de styrande i huvudstaden Bamako och minoritetsfolket Tuaregerna som kräver mer självständighet. 2006 attackerade en grupp tuaregrebeller flera militärbaracker. De följande åren så slöts flera uppgörelser om eldupphör men detta fick dock inget riktigt stopp på oroligheterna. 2008 och i början av 2009 så hade konflikten nåt sin kulmen med flera attacker från rebellerna och inte heller några försök till nya fredsavtal gjordes. Istället så intensifierade militären kriget mot rebellerna. Detta intensifierade krig gjorde att många rebeller i april 2009 lade ner sina vapen och godkände de avtal som hade funnits 2008. Det var dock inte slutet på konflikten och det är fortsatt oroligt i flera områden i norra Mali. Ett annat problem är korruption, något Traore har försökt att bekämpa med olika program som inte fallit så väl ut som många hade hoppats på.

Trots problemen och det faktum att Mali fortfarande är ett av världens minst utvecklade stater så finns det positiva områden. Till exempel så pekar Freedom House i sin rapport från 2010 på att den ekonomiska utvecklingen fortsätter och samarbetet med IMF har haft en positiv inverkan. Rapporterna är också positivt inställda till de beslut som tagits och genomförts för att skapa en mer decentraliserad stat. Också Malis medieklimat är positivt och ett av Afrikas friaste. Bland annat rapporterades inga hot mot journalister under 2009. På samma sätt så skyddas också rätten till demonstrationer på ett mycket bra sätt och rätten att skapa fackförbund finns. Det finns utan tvekan det som som Mali och dess styrande politiker måste jobba med, men samtidigt så infrias många av de viktigaste villkoren för ett demokratiskt land. (freedomhouse.org:2010 Mali)

2.1.2 Möjliga förklaringar till Mali's lyckade demokratisering

Så vilka förklaringar finns det då att tillgå för att just Mali är en av få lyckade demokratiska och muslimska stater. Faktum är att de också går emot mycket av de teorier för vad som talar för och emot en demokratisk utveckling. Till exempel så är Mali en stat med många etniska grupper, något som ofta framhålls som en enkel och rak förklaring till svårigheter för demokratin att utveckla sig (Smith 2010,s.75).

En av förklaringarna man kan finna är den som Mirjam Künkler och Julia Lieninger framhåller i sin text *The Multi-faceted role of religious actors in democratization processes: emperical evidence from five young democracies*, nämligen de religiösa ledarna och grupperna i Mali. Genom texten så pekar författarna på just vikten av de religiösa aktörernas handlande i sex olika stater, där ibland Indonesien som vi kommer att ha anledning att återkomma till. Vad de finner i just Mali är vad man i första hand kan se som att de olika aktörerna godtog den utveckling som skedde, detta trots att dessa inte alltid var positiv för dem.

Religiösa aktörers roller tas upp i tre huvudskeden där öppningsfasen är den första. Här påpekar författarna att även om de spelade en viss roll i inledningen av revolutionen så var den klart begränsad. Detta förklaras med att det i Mali endast tilläts finnas en religiös organisation, en organisation som blev väldigt beroende av Traoré och hans regering och därför höll sig utanför det politiken. Dock så fanns det små grupper bland de religiösa aktörerna som öppet stödde revolutionen. Men bara 5 procent av befolkningen tillhörde dessa grupper. (Künkler & Leininger 2009, 1069).

En annan förklaring som tas upp är rollen som de religiösa aktörerna hade vid etablerandet av en demokratisk stat. Tio olika religiösa grupper deltog när landets nya konstitution skulle förhandlas fram. En konstitution som bland annat förbjuder religiösa partier, inte gör någon koppling mellan medborgarskap och islam samt inte heller tillåter något regeringsstöd till religiösa friskolor. Detta var något som de flesta av de deltagande religiösa grupperna inte ansåg tillfredsställande, något som också påtalade, dock utan något gensvar. När sedan den nya konstitution röstades igenom så accepterades den trots detta av de olika religiösa grupperna. De religiösa grupper hade alltså inte något stort inflyttande över själva konstitutionen men deras godkännande och deltagande var troligen viktigt för att skapa en bred opinion för utvecklingen mot demokrati (Künkler & Leininger 2009, s.1073).

En tredje förklaringen som tas upp av Mirjam Künkler och Julia Lieninger är den när demokratin ska konsolideras, och de delar in förklaringen i två delar. Den första delen är hur de religiösa ledarna reagerade på den omorganisation som skede efter revolutionen. I Malis fall så handlade det ju helt enkelt om att man inte längre tvingade sina medborgare att vara med i den av staten godkända religiösa

organisationen. Detta är något som de allra flesta i landet var nöjda med. (Künkler & Leininger 2009, s.1076). Den andra delen av förklaringen är att Mali religiösa organisationer har stävat efter att skriva om familjelagarna i landet som infördes redan 1962. Men många av de religiösa organisationerna vill skriva om dessa lagar så att de passar islamsk lag. Detta är något som i sin tur strider mot både den egna konstitution och de olika internationella fördrag som landet skrivit på. Det ska dock också sägas att de religiösa organisationerna inte har försökt driva igenom detta på ett odemokratiskt sätt, men deras förslag på vad som ska stå i lagen är odemokratiska (Künkler & Leininger 2009, s.1077-1078).

Detta har fört med sig att de religiösa organisationernas reaktion på den förändring som blev i Mali efter revolutionen, även i de situationer där de snarare förlorade inflytande, var av stor vikt. Att det helt enkelt hade kunnat uppkommit betydligt mer problem om religiösa ledare och organisationer i landet hade valt att gå emot och till och med uppmuntra till väpnat motstånd mot demokratiörelsen.

En annan förklaring ger Sophia Moestrup i sin text *The Role of Actors and Institutions: The Difficulties of Democratic Survival in Mali and Niger*. I den texten så pekar hon på möjliga orsaker till Malis framgångar, nämligen att dessa kan finnas hos olika nyckelpersoner så som militära ledare men också i beslut så som vilket sorts valsystem man skulle använda sig utav. Texten bygger på en jämförelse mellan det lyckade exemplet Mali och det mindre lyckade exemplet Niger, bland annat pekar författaren på ett antal likheter när de genomförde liknande demokratiprocesser i början av 1990-talet.

Moestrup pekar på de vägval som Mali gjorde rätt och Niger fel, bland annat militärens roll. Jag har inget mål att blanda in Niger i denna uppsats men författaren finner ett antal intressanta anledningar till Malis lyckade demokrati som utan tvekan är värda att ta upp. Moestrup pekar bland annat på det faktum att man i Mali tillät militären delta på samma villkor som andra aktörer i den nationella kongress som beslutade om bland annat konstitutionens utformande. Detta medan man i författarens motexempel Niger hånade och förnedrade de militärer som deltog under kongressen (Moestrup 2007, s.182). Detta har en likhet med det som redan tagits upp med de religiösa ledarna, att deltagandet för potentiellt farliga grupper är viktigt.

Man kan här också se tillbaka på det som skrevs i Zeric Kay Smith's text *Mali's Decade of Democracy* och som jag tar upp i min historiska genomgång av Malis väg till demokrati. Där hänvisas det till enkätundersökningar som har genomförts både 1996 och 2001 och som visar att omkring 70 procent av landets medborgare inte anser militärt styre som en väg att gå för landet. Något som gör det svårare för militären att ta över makten i landet då den inte har ett stöd för detta, inte ens om landets demokrati skulle vara på väg att falla sönder (Smith 2010, s.77).

Moestrup väljer också att peka på själva beslutet av vilket valsysteem som skulle användas i Mali. Denna argumentation är helt enkelt att det majoritetssystem i det de nationella val som infördes i Mali tillsammans med ett representativt valsysteem på lokal nivå har haft stora fördelar. Detta har gjort att Mali både präglades av en stark centralmakt på nationell nivå samtidigt så skapades en bred representation genom de lokala valen. Författaren påpekar vidare att Niger valde helt andra vägar, så som att inte ha lokala val och representativa valsysteem på nationell nivå (Moestrup 2007, s.178,179,182).

För att återgå till Zeric Kay Smith text *Mali's Decade of Democracy* så ser han en förklaring till varför Mali kan behålla sin demokrati trots landets ytterst svaga ekonomi tillsammans med att jämlikheten i inkomst är liten, något som ofta anses vara en förklaring till svårigheter med att behålla demokrati i ett stat. I Malis fall så anser han att en trolig förklaring till detta är att de som äger mycket idag bara är en generation från fattigdomen. Dessa människor har ofta har en stark koppling till sin hemby och ger pengar för att bedriva skolor och sjukvård i de byar de kommer ifrån. Smith ser även islam som en bidragande orsak då allmosor är vanligt förekommande i landet vilket skapar en i och för sig informell men ändå fungerande fördelning av resurser (Smith 2010, s.76).

Det kan också sägas att malier inte ser på sig själva och de omkring sig i ekonomiska klasser, något som olika undersökningar har visat. Man kan också genom undersökningarna som gjorts där frågor ställts i vilken utsträckning Mali's befolkning känner sig säkra på att de skulle få hjälp om de verkligen behövde. Resultatet visar en tro som Malis medborgare har till varandra, något som inte kan anses oviktigt när det gäller att skapa ett demokratiskt system (Smith 2010, s.76).

En annan faktor till om ett stat ska både lyckas införa en demokrati och bevara den är olika internationella aktörer. Bland annat så är det en förklaring Smith menar inte är helt utan relevans i fallet med Mali, men dock inget som ska läggas allt för mycket tyngd vid. Bland annat så har det, skriver Smith, funnits teorier om att Frankrike skulle ha varit inblandade i störtandet av militärdiktaturen genom bland annat inblandning i demonstrationerna. Detta är dock något som idag mest får ses som en konspirationsteori, något som också förstärks av att det oftast är Traoré sympatisörer som har lyft fram denna teori. Men det ska ändå tas upp att Malis revolution mycket väl kan ges en liten förklaring i vad som hände runt om i världen vid den tidpunkten. Det kalla krigets slut medförde en tid som kantades av ökat demokratiarbete och en social och ekonomisk globalisering. Att Mali skulle vara helt oberoende av vad som händer i resten av världen, och i synnerhet i Afrika som genomgick flera demokratiska förändringar, är så klart inte troligt men som Smith ändå pekar på så är det knappast en av de avgörande förklaringarna till Malis lyckade demokratisering (Smith 2010, s.77).

Man kan också argumentera för att det är enskilda personers respekt och tro på demokrati som har varit det avgörande i Malis demokratisering. Smith pekar här på landets första demokratiskt valda president Alpha Oumar Konaré betydande

roll. Hans arbete med att decentralisera Mali och skapa en mer demokratisk stat är ett av bevisen på att Konaré inte har verkat med den egna vinningen för ögon utan istället valt att se till landets och demokratins bäst. Ett annat tecken på det är också att Konaré har blivit en erkänd statsman även internationellt, bland annat i hans ordförandeskap i *West African Economic and Monetary Union* och *Economic Community of West African States*. Det går alltså inte att bortse från att Konaré har varit en viktig del i demokratiseringen. (Smith 2010, s.78). Man kan också vad det gäller Konaré påpeka att han inte gjorde några försök att förlänga sin makt genom till exempel ändringar i konstitutionen.

2.2 Indonesien

2.2.1 Demokratiprocessen och historia

Indonesien som ligger i sydöstra Asien och består av ett antal olika öar mellan Indiska oceanen och Stilla havet. Landet är världens fjärde största land med omkring 240 miljoner invånare och huvudstaden Jakarta ligger i de sydvästra delarna. Befolkningen består av många olika etniska grupper där javaneserna är den största. Omkring 86 procent av befolkningen är muslimsk, andra religioner är kristna och hinduer. Dessa grupper utgör omkring 10 procent av befolkningen.

Landet var från tidigt 1700-tal en holländsk koloni, detta ändrades sig dock under andra världskriget då japanerna tog över ön. Japanernas styre sträckte sig dock inte längre än till krigets slut. Då började istället det arbetet med att skapa en självständig stat. Något som skulle visa sig ta till 1949 då holländarna godkände skapandet av det självständiga Indonesien (www.cia.gov:2010 Indonesien).

Detta var också starten på en osäker tid i landet. Fram till 1957 så kollapsade ett flertal parlamentsregeringar vilket skapade en osäkerhet i den nya staten. Detta var något som Sukarno utnyttjade för att ta makten och utropa en republik med sig själv som första president. Communist Party of Indonesia (CPI) försökte störta honom, dock utan att lyckas. Men detta introducerade general Suharto som slog ner CPI's kupp försök. Läget i landet fortsatte vara oroligt och mycket våldsamt med bland annat attacker emot misstänkta CPI anhängare, oroligheter som man uppskattar ha krävt omkring 500.000 människors liv. Dessa oroligheter utnyttjades av Suharto genom att med militärens hjälp ta makten i landet 1968 och då själv bli president.

Suhartos styre skulle dock hålla längre än de tidigare och det var också ett styre som skapade en stadig ekonomisk tillväxt i landet. Detta skulle dock ta slut under senare delen av 1990-talet då hela Asien genomgick en stor ekonomisk kris

och Indonesien plågades av svår inflation och arbetslöshet. För att ytterligare skapa ilska hos folket så var det tydligt att det var Suhartos familj som hade varit de stora vinnarna under hans styre. (www.freedomhouse.org:2010 Indonesien). Detta var början till slutet för Suharto och en fortsatt mobilisering av opposition. Att en ny elit mer och mer började överge Suharto ökade trycket ytterligare på presidenten. Demonstrationer och upplopp följde i landet vilket resulterade i dödsskjutningar vilket ytterligare ökade trycket, nu också inifrån Suhartos egna parti på att han skulle avgå. Efter ett misslyckat försök från Suharto att omstrukturera sin regering och militären också började vända honom ryggen så var hans tid räknad. Suharto tvingades att avgå från sin post som president och istället så tog hans vice president B. J Habibie över landet. (Webber 2006, s.407)

Det var också med hans inträde som demokratiseringen började för Indonesien. Han lyfte på restriktionerna för media, fackförbund och partier som ett första steg på vägen (www.freedomhouse.org:2010 Indonesien). Detta startade något som många ansåg vara otänkbart, att generalerna började ge ifrån sig av sin makt. Det var också mycket förvånande hur pass lätt det gick. Men det skulle inte bli Habibie som till slut skulle ställa upp i valet 1999. Då Habibie lovade att lösa den kris som fanns i Indonesiens nyaste provins Östtimor så utlyste han en folkomröstning i frågan. Det blev till hans stor förvåning ett ja till självständighet i den lilla provisen. Detta medförde att ett antal miliser som fortfarande var trogna den indonesiska militären raserade provinshuvudstaden Dili och jagade de som de ansåg hade stött självständigheten. Det gjorde att Habibie's eget parti vände honom ryggen (Barton 2010, s.478).

1999 höll sedan Indonesien sitt första fria lagstiftande val sedan 1955. *The Indonesian Democratic Party-Struggle (PDI-P)* som ledes av Sukarnos dotter Megawati Sukarnoputri fick flest röster i valet. Trots det blev den muslimske ledaren Abdurrahman Wahdi sedan vald till president av *The Peoples Consultative Assembly* som utgjordes av förtroendevalda ombud och tillsatta tjänstemän. Wahdi's plats som president blev dock inte långvarig då han efter bara två år tvingades att avgå efter korruptionsanklagelser. Då tog Megawati Sukarnoputri över som president. Under hennes styre fram till nästa val så fanns det både beröm och missnöje. Berömmet handlade till stor del om den lyckade stabiliseringen av ekonomin. Samtidigt så fanns det kritik mot en ökning av korruptionen, något som till stor del ansågs bero på den väldigt snabba decentraliseringsprocess som genomfördes. Under dessa år så skapades också en ökad osäkerhet då ett antal terrordåd genomfördes.

Men PDI-P ledande position i landet skulle inte heller bli så långvarig. 2004 så vann partiet Golkar valet och senare det året så vann *Democratic Party's* kandidat Susilo Bambang Yudhoyono presidentvalet.

2005 tilläts de första valen av regionala ledare runt om i landet och även om det på många ställen var osäkra val så ansågs de allra flesta vara fria och rättvisa.

Dock så var inte obundna kandidater tillåtna vid valet 2005 utan istället så tilläts dessa delta först under 2008 års lokalval.

Democratic Party's framgångar tog heller inte slut vid presidentvalet utan fortsatte sedan i 2009 års parlamentsval då fick flest röster, följt av Golkar och PDI-P. Yudhoyono vann också detta år presidentvalet och säkrade därmed sin andra period (www.freedomhouse.org: 2010 Indonesien)

Landet har varken krav på eller förbud mot religiösa partier och inte heller mot anspelningar på religion i deras manifest. Det har utvecklats så att förutom några små partier, i första hand kristna partier, så använder sig de flesta av islam i sina diskurser. Dock så gör de detta i olika grad då alla partier inte kan anses vara religiösa partier. Skillnaden mellan dessa brukar också vara lätt att se. De uttalade religiösa partierna har inte heller fått några stor framgångar i valen (Barton 2010, s.487).

Landet har även under de senaste åren haft fortsatt stora problem med korruption, och landet var 2010 placerade på plats 110 av 178 stater i *Transparency International's 2010 Corruption Perceptions Index*. Yudhoyono har starkt stöd för sin politik för att bekämpa korruptionen men det har också funnits problem. En uppmärksam händelse var då två vice ordföranden för The Corruption Eradication Commission arresterades på grund av anklagelser om inblandning i ett mord på en affärsman i landet. Detta utmynnade dock 2010 i att åtalet lades ner då det visade sig att polisen hade försökt att sätta ditt de två viceordförandena för att ge The Corruption Eradication Commission dåligt rykte. Efter detta har istället kommissionens rykte förbättras efter ett antal lyckade åtal mot högt uppsatta personer, vilket har gjort att fler idag känner att även höga tjänstemän inte kommer undan med korruption. Så bilden är inte helt svart när det gäller korruptionen.

Andra problem landet har brottas med är faran för ökad terrorism och i mars så upptäcktes bland annat ett träningsläger för terrorister i landet. Religiöst våld har som tidigare skrivet varit ett problem i landet. Detta är också ett problem som i opinionsundersökningar visar att folket i landet kan tänka sig att våld som lösning. Till exempel så ansåg över 30 procent av de tillfrågade att den muslimska sekten Ahmadiyya kunde mötas med våld. Detta nästan en ökning på 20 procent sedan 2005 (www.freedomhouse.org :2011, Indonesien). Dock så kan man inte se några direkta risker att det religiösa våldet skulle ta överhanden och till och med hota demokratin i Indonesien. Även om det har funnits terroristhot och andra liknande hot så är det inget som tyder på att de skulle kunna leda till en statskupp. Då är det snarare så att militära krafter skulle ha större chans att lyckas med ett maktövertagande. Dock så har inte heller detta varit något som till synes har varit nära under de dryga 10 år som Indonesien har varit en demokrati (Webber 2006, s.441).

3.2.2 Möjliga förklaringar till Indonesien lyckade demokratisering

Vi ska börja med att återvända till Mirijam Krünkler och Julia Leiningers text *The Multi-faceted role of religious actors in democratization processes: empirical evidence from five young democracies* som jag även använde mig utav i genomgången av Mali. En text där författarna alltså går igenom de religiösa ledarnas inflyttande och påverkan på demokratiprocesen. Vi ska också börja med att klargöra den relativt stora roll i samhället som muslimska organisationer har i Indonesien. Då omkring 35 procent av medborgarna är medlemmar i någon av dessa organisationer, dessa knyter alltså till sig åtskilliga miljoner i ett land med över 200 miljoner invånare. Organisationerna har också en betydande roll i det övriga samhället då de bland annat driver omkring 13 procent av landets skolor och även bedriver sjukvård i anknytning till dessa skolor (Künkler & Leininger 2009, s.1063).

I Indonesien hade de religiösa organisationerna ett väldigt stort inflyttande på själva öppningsfasen av demokratiseringen. Två av de viktigaste och största organisationerna Nahdlatul Ulama (NU) och Muhammadiyah bidrog med att bland annat skapa en acceptans och tro på demokrati, både hos det vanliga folket men också hos olika eliter. Nahdlatul Ulama argumenterade redan 1984 för att Indonesien inte behövde införa islam som en lagstadgat statsreligion och att lika rättigheter för ickemuslimska medborgare var förenligt med muslimska värderingar. De ansåg snarare att islam och muslimska värderingar inte behövde skyddas och att det var önskvärt att staten skyddade en religiös mångfald i landet.

Vidare så spelade Muhammadiyahs ordförande en viktig roll i själva protesterna genom att hålla samma de olika studentgrupperna som demonstrerade men som sinsemellan hade olika åsikter om det verkligen var demokrati de eftersträvade. Så även om de vid den tiden inte fullt ut stödde en demokratisk utveckling så hade de religiösa ledarna och organisationerna en mycket betydande roll (Künkler & Leininger 2009, s.1065-2066).

Nästa del är när demokratin skulle etableras efter det att Suharto hade avgått. Det blev inga stora förändringar i konstitutionen när det gällde religiösa lagar, medborgare var fortfarande tvungna att identifiera sig med någon av de erkända religionerna i landet. Dock så var det mer anmärkningsvärt att stora delar av den nya konstitutionen var framarbetad av framstående religiösa ledare så som den dåvarande presidenten Wahdi som innan han tillträdde som president hade varit ordförande av Nahdlatul Ulama. Dessa styrde landet genom diskussioner om ökad muslimskt inflyttande på till exempel lagar, men detta var något som inte blev gick inskrivet i den nya konstitutionen.

Här kan man alltså se ett klart inflyttande från religiösa ledare, men man kan också se att dessa tydligt jobbar för att konstitutionen istället för att vara muslimskt präglad ska vara demokratisk (Künkler & Leininger 2009, s.1072-10739). Det kan dock tilläggas att alla inte var lika positiva i de religiösa kretsarna

och Amien Rais, en religiös ledare, försökte till exempel hetsa till våld i landet (Künkler & Leininger 2009, s.1071).

Nästa fas är då demokratin ska konsolideras och är uppdelad i två delar. Den första är den möjliga omorganisationen inom de religiösa organisationerna, ifall det fanns förbjudna grupper som tilläts och om de i största allmänhet godtog det nya demokratiska styret. Indonesien hade under det auktoritära styret inte många förbjudna religiösa organisationer, men de flesta som hade varit förbjudna tilläts efter demokratiseringen. Men viktigare för just demokratin var det faktum att de allra flesta muslimska organisationerna godtog det nya demokratiska styret. Detta samtidigt som de fördömde terroristattacker och andra försök att hota den demokratisering som pågick i landet. Men även om de flesta organisationerna på de flesta håll präglades av just acceptans emot demokratin så fanns det ändå vissa yttringar emot det, ett sådant fall var när *State Ulama Council* utfärdade en fatwa mot sekularism, liberalism och pluralism (Künkler & Leininger 2009, s.1076-1077).

Nästa del i hur de religiösa organisationerna valde att hantera och delta i konsolideringen av demokratin är inriktad på den religiösa politiken. I själva konsolideringen är de religiösa ledarna och organisationerna inte riktigt lika enkla att finna, eller de har i alla fall inte haft en lika framträdande roll som i de andra stadierna som tas upp här. Försök gjordes att skapa religiösa partier men partierna har stannat vid att vara små och ligga runt fem procent av väljarna. Mer inflytelserika i politiken är dock *State Ulama Council* som nämns ovan. Rådet som från en början skapades för att godkänna den auktoritära regimens beslut överlevde demokratiseringen på grund av rädslan för att skapa för stor förändring direkt. Rådet har anpassat sig till sin nya roll och istället blivit en framträdande del av politiken då deras uttalanden och fatwas ofta diskuteras, även om de ibland gör uttalanden som är skapar problem för den fortsatta demokratiseringen (Künkler & Leininger 2009, s.1077-1078).

Så som en liten kort sammanfattning av Mirijam Krünklers och Julia Leiningers text så var de religiösa ledarna och organisationerna ytterst inflytelserika och viktiga i övergången till demokrati, men mindre viktiga när demokratin väl var på plats och bara skulle stärkas.

Andra synvinklar på varför Indonesien har haft en så lyckad demokratisk utveckling kan man finna i Greg Bartons artikel *Indonesia: Legitimacy, Secular Democracy, and Islam*. Här kan man bland annat finna lite mer utförligt beskrivet om Indonesiens religiösa partiers begränsade stöd och att de har haft svårt att tilltala indonesierna. Barton påpekar att dessa partier aldrig har gjort starka val, men att de även har fått sämre resultat med åren. Till exempel kan man se att vid 2009 års val så fick så kallade radikala muslimska partier enbart 10 procent av rösterna. Detta samtidigt som mer moderata muslimska partier så som PPP har fallit från tio procent i 1999 års val till enbart 6,5 procent 2009. 2009 års val är också en sammanräkning mellan PPPs utbrytarparti *Partai Bintang Reformasi*.

Också förslag grundade i islam har mött motstånd och ofta urvattnats rejält om de ens har gått igenom. Ett sista exempel är att under valet 2009 så försökte partiet *Partai Keadilan Sejahtera (PKS)* att ge vinnaren Yudhoyono problem genom att framhäva att han inte längre var förankrad i islam och att han därför skulle vara en dålig president. Detta var något som snarare ansågs försämra PKS chanser i valet. Alltså kan man se en allmän åsikt i landet att religion och politik inte alls behöver hållas samman och kanske till och med borde var åtskilda. Ännu tydligare är att man i landet helt enkelt inte vill se hårdare muslimska lagar utan att man hellre ser en mer moderat väg framför sig. Något som så klart inte talar för att ett religiöst parti skulle kunna ta över makten och störta demokratin (Barton 2010, s.487-488).

Genom åren har det tydligt visats sig att när ett parti har varit korrumpert har det tappat betydande andelar av rösterna. Alltså så straffar sig odemokratiska medel direkt, vilket torde ge en viss självsanering av de som utnyttja demokratin för egen vinning. Man kan också påpeka att det även har visat sig viktigt att vara nära ”gräsrotterna” i valkampanjerna, ett bevis på detta var Yudhoyono’s vinst 2004. Något som kan länkas till befolkningens vilja att ha en jordnära ledare. (Webber 2006, s.414).

En förklaring till att radikala muslimska partier inte fått något starkt stöd i Indonesien, och därigenom kan hota demokratin, ges också av Douglas. Hans teori är att de indiska köpmännen som under 1300-talet spred hinduism och buddism påverkade utvecklingen. Hinduism och buddism fick i och för sig ingen stark förankring i landet, men som ändå blandades in i den då redan muslimska traditionen. Detta gjorde att islam i landet blev ”snällare” än i till exempel Mellanöstern. Det finns alltså inte en tradition av lika radikal muslimsk tro i landet. (Webber 2006, s.403).

Dewi Fortuna Anwar framhåller i *Foreign Policy, Islam and Democracy in Indonesia* att en annan del man kan ta fram är Indonesiens vilja att bevisa motsatsen för en värld som inte trodde de skulle bli en demokrati efter det auktoritära styrets fall. En värld som bedömde det oundvikligt att de skulle falla in i inbördeskrig eller en ny auktoritär regim. Istället vill Indonesien visa upp att det finns en väg mot demokrati även med starka muslimska strömningar i landet och att dessa två snarare hör samman än det motsatta. Eller som president Yudhoyono själv har sagt ”*democracy, Islam and modernity go hand in hand*”(Anwar 2010, s.44). Man kan också se att Indonesien inte har samma kyliga och ofta hätska relation till väst som många andra muslimska staterna har. Som Dewi Fortuna Anwar pekar på i sin text så anses istället Indonesien vara en länk mellan väst och den muslimska världen. Ett sådant exempel var 2006 när den amerikanska utrikesministern och den engelska premiärministern under ett besök betonade den vikt som Indonesien skulle kunna spela i samtal mellan väst och de muslimska staterna (Anwar 2010, s.45). Man kan kort anta att denna roll skapar en situation där Indonesien inte behöver känna att det finns fiender som försöker inskränka på islam. Då kan man anta att behovet hos befolkningen av en ”stark och auktoritär” ledare minskar.

Man kan också se militären som ett tänkbart hot för Indonesiens demokrati, dock så är detta inte riktigt fallet. Douglas Webber tar i sin text *A consolidated patrimonial democracy? Democratization in post-Suharto Indonesia* upp om militären kan anses vara ett hot om inskränkning i demokratin eller till och med störta den. Han pekar här på att militären på inget sätt är en svag spelare i landets politik. Något som till exempel har märktes under hanteringen av självständigheten i Östtimor och som också skulle kunna synas tydligt när det gäller andra regioner av landet med liknande krav. Dock så påpekar Douglas att detta inte ska ses som att militären har styrkan att störta demokratin. Det är något som skulle stöta på många och mycket svåra förhinder om de skulle försöka. Sådana förhinder är till exempel stora protester från den allmänt demokratipositiva befolkningen och för små medel för att i realiteten kunna hålla landets stora städer (Webber 2006, s.401).

Vi kan också göra ett kort stopp i de olika teorier som finns om demokratisering. Till exempel så pekar Webber på Linz och Stepan's teori om att ett land med en tidigare auktoritär regim har lättare att lyckas med sin demokratiprocess än ett land med en tidigare totalitär regim. Detta då det under den auktoritära regimen, som i fallet med Indonesien, tilläts en viss meningsskiljaktigheter och en liten opposition. Även om den var en mycket obetydlig och förtryckt opposition, så fanns det ändå något att starta ifrån.

Andra teorier så som att det är större chans att stater med hög socioekonomisk tillväxt blir demokratiska eller de teorier om att en väldigt heterogen befolkning skulle vara negativt passar inte in på Indonesien. Det kan dock sägas att man på ett tydligt sätt kan se till exempel studentorganisationerna ta den roll som många anser att medelklassen skulle ta i ett mer socioekonomiskt utvecklat land (Webber 2006, s. 405).

3   Analys

Så vilka drag kan vi urskilja från de två staterna jag har undersökt. Man kan tydligt se att de religiösa organisationerna har haft en viktig del i demokratiprocessen i de båda staterna, men på olika sätt. I Mali var de i flera lägen passiva, så som i inledningen av revolutionen, men även om man inte kan se dem som en ledande aktör i förändringen så går det inte heller att ta ifrån dem deras betydelse. De religiösa grupperna godtog den process som pågick trots att de själva förlorade inflytande och de deltog aktivt i arbetet med den nya konstitutionen. I Indonesien var det på flera sätt helt annorlunda. Där var de religiösa organisationerna väldigt viktiga för stora delar av demokratiprocessen. Detta genom att bland annat skapa tro på demokratin i öppningsfasen, genom att vara en samlande kraft mellan konkurrerande grupper inom demonstrationerna emot den sittande regeringen och i arbetet med den nya konstitutionen. De indonesiska organisationernas del i detta är alltså utan tvekan större, men man kan i litteraturen se att de religiösa organisationerna har haft en viktigt inflytande för demokratiseringen i de båda länderna. .

Man kan vidare också se att båda staterna saknar starka religiösa partier. I Mali är det enligt grundlagen inte tillåtet med religiösa partier vilket så klart medför att de inte har någon del i makten. I Indonesien är de tillåtna men har ett litet väljarstöd. Det syns också i valresultaten att de radikala muslimska partierna i Indonesien är ytterst små.

Vidare så kan man se till de båda staternas militär. I Mali så tilläts de vara en viktig del i arbetet med de nya konstitutionen, detta samtidigt som det var en grupp ur militären som slutligen avsatte Traoré från makten. Man kan alltså se en mycket reformpositiv militär i Mali. I Indonesien så har inte militären spelat en så stor roll i utvecklingen till demokrati. Militären tas i stället upp som ett av de hot emot demokratin som finns i landet, dock ett litet hot. Man kan alltså se skillnader i medverkan och troligen också hur positiva de är till demokrati. Man kan samtidigt se likheter i de båda staterna i att militären inte anses utgöra ett seriöst hot emot demokratin.

Om man vidare ser till folkopinionen så finns det tydliga liknande drag hos båda staterna och det är att medborgarna är tydligt för demokratin. Detta visar sig dock på olika sätt. När man i Mali i första hand pekar på de opinionsundersökningar som visar ett starkt stöd för demokratin så finns det ett bredare underlag på stödet för demokratin i Indonesien. Här kan man till exempel se muslimska partiers svårigheter att spela på dess motståndares tillkortakommande vad gäller muslimsk tro, tydliga siffror som pekar mot att

partier som inte spelar efter de demokratiska spelreglerna snabbt tappar stöd och den genomgående viljan inom landet att bevisa att muslimska stater inte behöver vara sämre när det gäller demokrati. Man kan också i folkopinionen luta sig tillbaka mot muslimska värderingar som i allmänhet anses vara mer moderata än i många stater i Mellanöstern. I Mali påpekas också befolkningens samhörighet, som anses kunna bidra till att landet trots dess fattiga status inte splittras i rika mot fattiga.

En annan förklaring som tas upp för staterna är internationella aktörers roll. I Malis fall så handlar det i första hand om de världshändelser som sammanföll med landets skifte till demokrati.. Det kalla kriget hade precis avslutats och världen var vid den tidpunkten både inriktad på och mycket positiv till demokratisk utveckling. För Indonesien så finns det liknande drag att se i de världshändelser som ägde rum vid den tidpunkt då Indonesien påbörjade sin demokratisering. Däremot påbörjades demokratiseringen i en mer osäker tid när USA hade och fortfarande har många fiender bland de muslimska staterna. Detta var dock något som hjälpte Indonesien genom att världen riktade sina blickar emot landet och tydligt uppmuntrade landet att fortsätta sin demokratisering. Alltså två olika tidpunkter och olika situationer i världen men ändå med distinkt inverkan på utvecklingen i staterna. Däremot var inte den internationella påverkan direkt avgörande i någon av staterna.

Vad det gäller olika teorier på varför ett land utvecklas till en demokrati och vilka drag i ett land som förenklar processen. Här är båda staterna tydliga exempel på när flera av de ofta använda teorierna så som vikten av hög socioekonomisk tillväxt eller att muslimska stater underpresterar demokratiskt inte stämmer. I båda staterna finns det andra förklaringar så som att det i Mali finns en kultur med allmosor och att det ekonomiska övre skiktet i landet nästa alltid hjälper till med skolor och sjukvård. I Indonesien så förklaras avsaknaden av en stark medelklass med att studenterna helt enkelt tog över den rollen. Dessa är inte alla troliga svar, men de byggs dock inte upp som mer än teorier och har inte vetenskapligt testats.

Vidare så pekas det i Mali på Konaré's betydande roll och hans arbete för demokrati i Mali och inte för egen vinning. Vad det gäller Indonesien så kan man inte på samma sätt se en enskild person som har varit mycket viktigare än alla andra och istället framstår Indonesien mer som ett arbete av många olika grupper och individer. Som ett exempel kan man ta Habibie som i och för sig var den som startade demokratiprocessen, men han blev sedan tidigt åsidosatt vilket förde med sig att han knappast kan räknas som ensamt avgörande.

Till sist tas också Malis rätta vägval upp, till exempel det valsysteem som infördes. Man anser helt enkelt att detta kan ha stabiliserat landet avsevärt och därför varit viktigt. Detta är något som det inte pekas lika tydligt på vad det gäller Indonesien.

4 Avslutning

Så vad kan man dra för korta slutsatser av denna undersökning. Till att börja med kan man tydligt se att det finns en hel del likheter mellan de båda staterna. Dock så är inga av dessa likheter exakta, utan istället så kan man se att religiösa ledare och organisationer var viktiga men på olika sätt och även att de var viktigare i Indonesien. Man kan se liknande drag i flera andra viktiga komponenter i demokratiseringen så som i folkopinionen och internationella aktörer. Även dessa har inte haft en identiskt påverkan på staterna väg mot demokrati, men båda har onekligen påverkats av dem. Skillnaderna är ju inte heller förvånande, att man skulle ha funnit helt identiska händelseförlopp i de båda staterna hade varit förvånande.

Jag ska också nämna lite om min grundtes att de religiösa ledarna och grupperna har en mycket stor inverkan på demokratiprocessen. I detta tycker jag man kan se en tydligt stärkt tes, att de religiösa ledarna och organisationers har varit viktiga. Till och med mycket viktiga och det är något som inte är konstigt i stater med en så stark religiös anknytning. Men det ska också sägas att det är långt ifrån det enda som är viktigt. De religiösa aktörerna i staterna har spelat en framträdande roll, men det har också folkopinioner, militära ledare och de politiska makthavarna. Bakom detta så finns det också internationella aktörer som också haft en trolig inverkan.

Man kan alltså som slutord säga att svaret på frågan om varför Mali och Indonesien har lyckats med att demokratiserats när andra muslimska stater misslyckats beror till viss del på att de religiösa ledarna och organisationerna samt militär som antingen har stött eller blivit neutraliserade i demokratiprocessen. Dessa två tunga aktörer har då inte hotat demokratin utan istället gett den styrka. Detta är på inget sätt något jag tror vara den enda anledningen i en sådan komplex fråga men utan tvekan en stor del. Man kan också tilläga att inget i dessa stater tyder på att utvecklingen mot demokratin har hindrats på grund av att den muslimska tron dominerar.

5 Referenser

- Anwar, Dewi Fortuna (2010): Foreign Policy, Islam and Democracy in Indonesia, *Journal of Indonesian Social Sciences and Humanities Vol. 3, 2010, pp. 37-54*
- Barton, Greg (2010): Indonesia: Legitimacy, Secular Democracy, and Islam, *Politics & Policy, Volume 38, No. 3 (2010): 471-496*
- CIA: The World FactBook 2011-07-12 "Mali Rapport" Tillgänglig: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ml.html>
Hämtdatum: 2011-07-26
- CIA: The World FactBook 2011-07-05 Indonesien Rapport Tillgänglig: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/id.html>
Hämtdatum: 2011-07-30
- Dahl, Robert A. (2000). *On democracy*. [New ed.] New Haven: Yale University Press
- Freedom House 2010, "Mali Country Report" Tillgänglig: <http://freedomhouse.org/template.cfm?Page=22&year=2010&country=7871> Hämtdatum: 2011-08-02
- Freedom House 2010, "Indonesia Country Report" Tillgänglig: <http://freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2010&country=7841>
Hämtdatum: 2011-08-03
- Freedom House 2011, "Indonesia Country Report" Tillgänglig: <http://freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2011&country=8056>
Hämtdatum: 2011-08-03
- Künkler, Mirjam & Leininger, Julia (2009): The multi-faceted role of religious actors in democratization processes: empirical evidence from five young democracies, *Democratization, 16:6, 1058-1092*
- Moestrup, Sophia (1999): The role of actors and institutions: The difficulties of democratic survival in Mali and Niger, *Democratization, 6:2, 171-186*

Smith, Zeric Kay (2001): Mali's Decade of Democracy, *Journal of Democracy*, Volume 12, Number 3, July 2001, pp. 73-79 (Article)

Webber, Douglas (2006): A consolidated patrimonial democracy? Democratization in post-Suharto Indonesia, *Democratization*, 13:3, 396-420